

Oplegnotitie Peelsamenwerking

Geachte raadsleden,

Tijdens de vergadering van de gecombineerde Commissie Maatschappij op 14 december 2015 bent u door de wethouders De Leeuw en Van der Zanden geïnformeerd over de laatste stand van zaken van de Peelsamenwerking op het gebied van WMO, Jeugd en BMS. In deze vergadering is met u afgesproken dat in vervolg hierop een notitie wordt opgesteld met de achtergronden voor uw besluitvorming. In de bijgevoegde notitie zijn het proces, de inhoudelijke overwegingen, de samenwerkingsvorm en de financiële consequenties uitgewerkt. Hier volgt een samenvatting:

Peelsamenwerking van groot belang

De samenwerking binnen de Peel is en blijft van groot belang. Op vele terreinen werken we constructief en voortvarend samen: van werk en inkomen (Werkbedrijf Atlant De Peel) tot openbare orde en veiligheid, van zorg en ondersteuning tot meer economische onderwerpen. In de bijgevoegde infographic vindt u hiervan een visueel overzicht. Onze Peelregio kent een goede traditie van afstemming en samenwerking en dat heeft ons sterker gemaakt.

Deze Peelsamenwerking willen we vanuit kracht voortzetten waarbij we (op onderdelen) periodiek de meerwaarde toetsen, zoals gezamenlijk in de 'Paddenstoelennota' is afgesproken en ook in het Coalitieakkoord 'Mensen maken de stad' staat. Met als belangrijke vragen: Welk resultaat biedt de samenwerking voor inwoners en bedrijven? En welke meerwaarde levert de samenwerking op in de zin van klantgerichtheid, kwaliteit, kosten en kwetsbaarheid.

Zorg en ondersteuning: geslaagde transitie, nu echte verandering nodig

In 2013 en 2014 zijn we als Peelgemeenten gestart met de voorbereiding op de nieuwe taken op het gebied van WMO en Jeugd. Met als voornemen om dit gezamenlijk te gaan uitvoeren in de vorm van een openbaar lichaam Peel 6.1 gebaseerd op de WGR. Er is een enorme krachtinspanning geleverd om deze gedecentraliseerde taken vanaf 2015 uit te kunnen voeren met als voorlopige samenwerkingsvorm een DienstVerleningsOvereenkomst (DVO), een lichtere vorm van samenwerking binnen de WGR.

Deze transitie (decentralisatie van taken) is in 2015 geslaagd: de inwoners van de Peelgemeenten ontvangen tijdig en adequate zorg en ondersteuning. Maar met deze transitie zijn we er nog lang niet. Dat besef is in het afgelopen jaar gegroeid bij alle Peelgemeenten. Inhoudelijke veranderingen zijn nodig om de zorg te kunnen leveren en deze betaalbaar te houden. Dit vereist echte innovatie (transformatie). De inhoud staat daarbij voorop. De samenwerkingsvorm is daarvan een afgeleide.

Ambities lokale transformatie: meer eigen regie én werken vanuit de bedoeling

Het doel van de transformatie van het sociaal domein is om de eigen kracht en zelfredzaamheid van inwoners, het zelf-oplossend vermogen en de regie over het eigen leven weer te vergroten. Met daar waar nodig effectieve en resultaatgerichte ondersteuning. Met als uitgangspunten: integraal, dichtbij en op maat. En als we willen dat onze burgers de ondersteuning krijgen die nodig is, moeten we andersom gaan denken. Niet vanuit de systeemwereld van regelingen, indicaties, maar vanuit de leefwereld van de mensen die de ondersteuning nodig hebben. Oftewel, we moeten terug naar de bedoeling.

Heroriëntatie dienstverlening: wat lokaal kan, ook lokaal uitvoeren

In 2015 is de uitvoering van de nieuwe taken op het gebied van zorg en ondersteuning kritisch gevolgd door de verantwoordelijke wethouders binnen de Peel. Hoewel veel waardering bestaat over de krachtsinspanning die is geleverd, is door de opgedane praktijkervaringen het gezamenlijke inzicht ontstaan dat het huidige dienstverleningsconcept anders moet. Zeker vanuit de transformatiegedachte. Met de uitgesproken behoefte aan een sterkere lokale invulling van de taken. Het kan nóg dichter bij de inwoner(s) worden georganiseerd. Daarbij was ook het besef: als we zaken willen aanpassen, is nú het moment. Alle medewerkers zijn nog in dienst van de moedergemeente en nog niet in dienst bij het openbaar lichaam Peel 6.1.

In oktober is door de portefeuillehouders WMO, Jeugd, BMS besloten tot een heroriëntatie. In het onderzoek dat in opdracht van de portefeuillehouders is uitgevoerd, is een beoordeling gemaakt van de kwaliteit, kwetsbaarheid, kracht en kosten van de mate van samenwerking. Daarbij zijn verschillende organisatievormen bekeken.

Duidelijke keuze voor meest flexibele samenwerkingsvorm

Vanuit het perspectief van Helmond levert de heroriëntatie van het dienstverleningsconcept een duidelijke conclusie op: we kiezen voor een andere *vorm* van samenwerking. De vorm van een DVO is vanuit klantvraag, kosten, kwaliteit en kwetsbaarheid bekeken de meest passende samenwerkingsvorm. Deze vorm geeft de meeste ruimte voor een goede invulling van de lokale transformatieopgave. We houden daarbij oog voor onze partners.

Dit betekent dat we:

- De zorg-gerelateerde taken inkoop, ICT, facturering en beleid (met uitzondering van het lokale beleid) via een DVO volgens de huidige afspraken over de verdeelsleutel en (gelijke) stemverhouding gezamenlijk willen uitvoeren;
- De bereidheid hebben om voor de Peelgemeenten zorg-gerelateerde taken WMO, Jeugd en BMS uit te voeren via maatwerk-DVO's indien daar behoefte aan is.
- De Helmondse medewerkers in dienst houden van de gemeente Helmond. Het gaat daarbij om de volgende functies: WMO-consulenten, jeugdconsulenten, klantbegeleiders voor uitvoering schulddienstverlening en bijzondere bijstand, medewerkers dienstverlening voor de uitvoering van de minimaregelingen en ondersteunend, administratief personeel.

De keuze voor een openbaar lichaam met rechtspersoonlijkheid als organisatievorm voor de gemeenschappelijke taken is niet zinvol en daarmee niet in het belang van onze inwoners: minder efficiënt gezien de te beperkte omvang, minder aantrekkelijk voor medewerkers (ontbreken van kansen voor loopbaan en ontwikkeling) en financieel ongunstiger. Bovendien is de zwaarste GR-vorm minder flexibel en kwetsbaarder gezien de versnippering van taken.

Peelsamenwerking: vanuit kracht samen blijven optrekken

Wij betreuren het beeld dat in de afgelopen tijd over de Helmondse positie binnen de Peelsamenwerking is ontstaan. Vanuit het oorspronkelijke voornemen om een openbaar lichaam Peel 6.1 in te richten, hebben we daar begrip voor. Alle inspanningen zijn tot nu toe hierop gericht geweest. Uit de heroriëntatie van het dienstverleningsconcept op het gebied van zorg en ondersteuning blijkt dat we het inhoudelijk als Peelgemeenten voor het overgrote deel eens zijn over de doorontwikkeling. In december hebben we op verzoek van onze partners duidelijkheid gegeven over onze veranderde kijk op de samenwerkingsvorm. Juist om een betrouwbare partner te blijven. In het belang van de dienstverlening voor onze inwoners achten wij het noodzakelijk en verantwoord om deze keuze te maken.

Wij verwachten dat de kwaliteit van de zorg ook in de toekomst zo het beste is geborgd en dat dit ook financieel het meest gunstig is. Wij blijven de gezamenlijke taken op gebied van inkoop, ICT, beleid (met uitzondering van lokaal beleid) en facturering uitvoeren op basis van gelijkwaardigheid.

Vanuit onze kracht willen we de samenwerking met onze partners in de Peel verder brengen, op vele terreinen. Met uitgestoken hand willen we de komende tijd op verschillende niveaus de gesprekken hierover verder zetten. De Peelsamenwerking is ons veel waard.